

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Antonini Diana Panormitani, Cler. Reg. & S. Officij
in Regno Sicil. Consultoris, Practicæ Resolutiones
Lectissimorum Casuum**

Diana, Antonino

Antverpiæ, 1645

Eleemosyna.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41753

se reuocare, & vim Clerico illatam propulsare. Suarez & alij 11. Ad *ca. fili, vel nepotibus*. 17. *quast.* 7. Respondendum hoc ius fuisse sublatum, & abrogatum ab Innocentio III. Barbof. & alij. p. 1. *tr.* 2. *res.* 4. & 15. & p. 5. *tr.* 1. *res.* 13.

49 Clericus in ciuilibus potest se iudici laico subiicere vt arbitro, non tamen ab illo cogi, vt stet illius sententia. Less. & Tanner. p. 1. *tr.* 2. *res.* 107.

50 Episcopus potest delegare Iudici laico causam Ecclesiast. Iurisdictionis merè ciuilem. *ibid.* *res.* 113.

Vide *Iudex Ecclesiasticus. Statutum. Bona Ecclesiast.*

Eleemosyna.

1 **E**leemosyna etiam in extremâ necessitate non debetur ex iustitiâ, sed ex caritate. & præcepto etiam tunc satisficit si des cum onere restituendi, si fortè postea ditior fiat; sic enim occurratur necessitati. Vasq. & alij 4. Neque teneris inquirere tali necessitate laborantes, satis est si notosi ues. Vasquez & alij 10. quòd si plures simul sciant aliquem esse in graui necessitate, singuli æqualiter tenentur in solidum, si alij nolint succurrere: aliàs omnes tenentur

con-

concurrere per æquas partes. Lorca p. 5.
tr. 8. ref. 2. 5. 3. & 13.

2. Possunt pauperes in extremâ necessitate implorare officium iudicis cõtra diuites nolentes dare eleemosynam: imò hoc possunt quoties obligat præceptum eleemosynæ. Sanch. & alij 2.
ibid. ref. 4.

3 Non tenetur restituere postea qui in extremâ necessitate consumpsit quod antè acceperat commodatum, conductum, vel precarium. Lessl. & alij 3. imò neque quod erat ante furatus. Hurtad. & alij 3. sicut neque si in illâ necessitate accepisset, & consumpsisset. Sotus & alij 6. *ibid.* ref. 10. 8. & 9.

4 Religiosis æquè debentur eleemosynæ, ac aliis pauperibus: quia etsi voluntate suâ pauperes sunt, illa tamen voluntas rationabilis est, & Deo grata. Lorca. Aliud est de iis qui culpabiliter sponte sua pauperes sunt, ut vagabundi. *ibid.* ref. 18. & 19.

5 Non debetur etiam ex superfluis eleemosyna illi qui est in periculo amittendi iniuste sua bona, modò per hoc non incidat in grauem necessitatem. Hurtad. *ibid.* ref. 16.

6 Diuites etsi habeant superflua, non

O

te-

tenētur neque sub veniali dare eleemosynas in communi necessitate, qua solent esse quotidiani pauperes. Malden. & alij 12. 2. etiā in graui necessitate pauperum, diues non dando superflua, nō peccat mortaliter. Gabriel & alij 2. (Sed hanc sententiam retractat Auctor p. 5. tr. 8. ref. 14. etsi priorem plures non improbabilem doceant.) 3. etsi teneretur sub mortali dare eleemosynam, non tamen teneretur inquirere pauperes, sed solū misereri occurrentibus, neque etiā subuenire omnibus, sed aliquibus, neque totam indigētiam subleuare, sed aliquid dare. Vasq. & alij 2. 4. bona que conseruantur ad acquirendum maiorem statum pro se, & consanguineis, non dicuntur superflua status: & ideo in secularibus vix inueniuntur superflua status. Vasq. & alij 4. 5. Diues non tenetur subuenire proximo, etiam in extrema necessitate constituto, cū graui detrimento proprii status. Coninc & alij 5. Ex quibus colligitur diuites raro grauiter obligari ad dandas eleemosynas. p. 2. tr. 16. ref. 26. & p. 4. tr. 4. ref. 215. & p. 5. tr. 8. ref. 20. & 15.

7 Episcopi & beneficiati curam animarum habentes, ratione officij tenentur

tur etiam inquirere pauperes, vt ipsis eleemosynas dent ex superfluis de redditibus Ecclesiasticis; at ceteri Clerici ad id non tenentur, & multò minus laici. Sanch. p. 4 tr. 4 ref. 158.

8 Captiuum apud Turcas diues non tenetur redimere; nisi fortè timeretur iniuste occidendus, vel melancholiâ, aut cæli inclementiâ moriturus, tunc enim esset in extremâ necessitate. Hurtad. sed ob nullam necessitatem teneris pro alicuius vitâ magnas diuitias expendere, videlicet ter vel quater mille aureos. Suar. & alij 2. p. 5 tr. 8. ref. 6.

9 Pauperes peregrinos vniuersim ciuitate prohiberi posse negat Syluius. Sed alij communius affirmant, vt & ne quis ostiatim mendicet. sed in casu occurrenti videndus Tanner. *ibid.* ref. 36.

10 Beneficarij & Episcopi sub peccato mortali tenentur, ex superfluis sustentationi, eleemosynam dare, etiam summus Pontifex; cum præceptum illud sit diuinum, & naturale. Sanch. & alij 4. etsi Sotus doceat esse Ecclesiasticum. Est tamen probabile non teneri totum residuum dare (Molin. & alij 5.) sed sufficere si medietatem illius dent, vel quod in idem fere recidit, si dent

quartam partem omnium fructuum. Hurtad. & alij. & hoc posterius pro Episcopis melius est; nam aliàs facile omnia in sustentationem expendunt. Pensionarij Ecclesiastici eodem modo obligantur vt alij beneficiarij: non autem qui pensionem habent titulo laico. (Molin. & alij 4.) Sed nullos pensionarios obligari docet Vasq. vnde non auderem eos damnare de mortali. Quia tamen Ecclesiastici sunt veri domini bonorum beneficialiũ (Vasq. & alij 15.) etiam Regulares assumpti ad episcopatum (Vasq. & alij 8.) hinc etsi non dederint eleemosynas, non tenentur ad restitutionem. p. 5 tr. 8. ref. 28. 27. 29. & 31. & p. 4. tr. 4. ref. 214.

11 Milites D. Iacobi, Calatrauæ, Alcantara & D. Ioannis, non tenentur ad residuum sustentationis dādum pauperibus vt alij clerici; quia commendæ illis dantur titulo laico, siue ob militiam. Sanch. & alij 2 p. 5 tr. 8. ref. 30.

12 Clerici id quod detrahunt ex necessariis ad decentiam status, viuentes paucius, non tenentur pauperibus dare, sicut superflua. Molina & alij 3. Item de bonis quasi patrimonialibus, quæ lucrantur ratione alicuius ministerij, vt

pro

pro Missis dicendis, concionibus, comitandis defunctis, administrandis Sacramentis, &c. possunt disponere ad libitum. sicut de patrimonialibus, etiam si ad illa ministeria ratione beneficij obligarētur, vt Parochi Sanch. & alij 4. Imò probabile est, ne ex quotidianis quidem distributionibus superflua pauperibus dari debere, sicut debent superflua ex fructibus beneficij. Syluester & alij 3. Idemque est de pensionibus, quæ habentur titulo sæculari. Couarr. & alij 2. p. 4. tr. 4. ref. 17. & p. 5. tr. 8. ref. 27.

13 Potest vxor, inuito marito, dare in eleemosynas, aut expendere in alios vsus honestos, vigesimam partem annui census, vel lucri: est enim irrationabiliter inuitus, cum eiusmodi donationes, & eleemosynæ pertineant ad decentiam status. Molina & alij 10 p. 2. tr. 15. ref. 33. & p. 5. tr. 5. ref. 34. & tr. 8. ref. 34.

14 Filius non potest ex bonis paternis dare eleemosynas nisi ex præsumpto rationabiliter eius consensu: imò neque ex bonis profectitiis, aut aduentitiis. Azor. Quòd si pater nullas eleemosynas faceret, posset tunc filiu; quia pater esset in hoc irrationabiliter inuitus: vnde tunc poterit eas dare in ma-

- gnâ quantitate. *Hurtad. p. 5. tr. 8. ref. 25.*
- 15 Seruus sicut potest aliquarum rerum habere dominium imperfectum, puta si aliquid sibi detrahat ex portione assignatâ, vel si accipiat ex turpi quaestu corporis, vel ex sibi datis lucretur; (*Less. & alij 5.*) ita potest ex illis dare eleemosynam. *ibid ref. 26.*
- 16 Tutores & curatores possunt moderatas eleemosynas facere ex bonis pupillorum, sicut ipsi facere deberent quorum bona administrant. *Vasq. & alij. p. 5. tr. 8. ref. 35.*
- 17 Quorum bona ob crimen aliquod addicta sunt fisco, possunt ex iis facere eleemosynas sicut prius, quamdiu per sententiæ executionem ipsis non auferuntur. *Coninc. ibid. ref. 40.*
- 18 Religiosus potest dare eleemosynam
 1. in extremâ necessitate etiam inuito Prælato. 2. in graui, quando non potest recurrere ad superiorem: quia præsumitur consensus. 3. quando abest à monasterio in studiis, vel alibi ex iis que ipsi conceduntur. 4. quâdo aliquid subtrahit ex concessis ad propriâ sustentationem. 5. quando ipsi aliqua pecunia conceditur ad vtendum. Imò quamuis superior vetet dare eleemosynas nō videtur

detur vetate moderatas, sed ne modus excedatur. Sanch. & alij. *ibid. ref. 32.*

19 Qui habet certam pecunię summam distribuendam pauperibus, non tenetur eligere pauperiores, modò eligat pauperes. (Bartol. & Bald.) Nomine autem pauperum intelliguntur etiam Hospitalia, Monasteria, Ecclesię indigentes luminaribus, ornamentis, fabricâ. Item ij qui non possunt honestè vivere iuxta suam conditionem, licet sint alioquin nobiles. Vasq. Molina & alij 8. Videndum tamen quęnam sit intentio testatoris ex signis claris vel coniecturis. *p. 2. tr. 15. ref. 8.*

20 Ostiatim mendicantes qui paupertatem simulant, non tenentur ad restitutionem; quia dominus ob rei paruitatem non cenetur illud onus imponere: quare aliud esset in extraordinariis, & amplis eleemosynis. Granad. & alij 4. *p. 5. tr. 8. ref. 21.*

Emptio.

1 **Q**ui in subhastatione rogat amicos volentes emere, ne plus offerant certâ quadam quantitate, vt ipse postea iusto pretio infimo remillam emat, nō peccat contra iustitiam, nec tenetur ad restitutionem. Idem dicendum de eo